

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

DIỆP THỊ HỒNG VÂN

**PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP HUYỆN PHÚ LƯƠNG
TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2010 - 2017**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN - 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

DIỆP THỊ HỒNG VÂN

**PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP HUYỆN PHÚ LƯƠNG
TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2010 - 2017**

**Ngành: Địa lí học
Mã ngành: 8.31.05.01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÍ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Việt Tiến

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn “*Phát triển nông nghiệp huyện Phú Lương tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2017*” là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Luận văn hoàn toàn trung thực, là quá trình tích lũy tri thức, nghiên cứu khoa học và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Các thông tin sử dụng trong đề tài đã được chỉ rõ nguồn gốc, các tài liệu tham khảo được trích dẫn đầy đủ. Thành tựu, những đóng góp luận văn xuất phát từ những cơ sở lý luận và nghiên cứu thực tiễn trong quá trình học tập.

Thái Nguyên, tháng 06 năm 2018

Tác giả luận văn

Diệp Thị Hồng Vân

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực hiện luận văn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài nhà trường.

Trước hết, tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm khoa Địa lí cùng các thầy, cô giáo Trường Đại học Sư Phạm - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập tại trường.

Tôi xin được gửi lời cảm ơn sâu sắc đến TS. Nguyễn Việt Tiến, người đã hết lòng hướng dẫn tôi trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu và triển khai luận văn thạc sĩ.

Tôi xin chân thành cảm ơn Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn, Sở Tài nguyên môi trường tỉnh Thái Nguyên, Phòng Nông nghiệp & PTNN, Phòng thống kê huyện Phú Lương đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi thu thập thông tin, dữ liệu và khảo sát thực tế để thực hiện luận văn này.

Tuy nhiên, do năng lực, kinh nghiệm nghiên cứu và nguồn tư liệu còn hạn chế, địa bàn nghiên cứu phức tạp nên không tránh khỏi những thiếu sót và tồn tại nhất định. Tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của quý thầy cô, bạn bè để tiếp tục nghiên cứu và giải quyết thấu đáo hơn những vấn đề còn tồn tại của luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 06 năm 2018

Tác giả luận văn

Diệp Thị Hồng Vân

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các ký hiệu, chữ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục các hình	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu	2
3. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu	5
4. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu.....	6
5. Đóng góp chính của đề tài	8
6. Cấu trúc của đề tài.....	9
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NÔNG NGHIỆP	10
1.1. Cơ sở lí luận.....	10
1.1.1. Các khái niệm và vai trò của nông nghiệp.....	10
1.1.2. Đặc điểm của sản xuất nông nghiệp.....	13
1.1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển và phân bố nông nghiệp	16
1.1.4. Các tiêu chí đánh giá phát triển nông nghiệp.....	21
1.2. Cơ sở thực tiễn	26
1.2.1. Tổng quan về phát triển nông nghiệp vùng Trung du miền núi Bắc Bộ.....	26
1.2.2. Tổng quan về phát triển nông nghiệp tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2017	29
Tiểu kết chương 1	33

Chương 2: CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG VÀ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN GIAI ĐOẠN 2010 - 2017	34
2.1. Các nhân tố ảnh hưởng tới sự phát triển nông nghiệp huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	34
2.1.1. Vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ	34
2.1.2. Nhân tố tự nhiên	37
2.1.3. Điều kiện kinh tế - xã hội	39
2.1.4. Đánh giá chung	45
2.2. Thực trạng phát triển nông nghiệp huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017	47
2.2.1. Khái quát chung	47
2.2.2. Thực trạng phát triển nông nghiệp huyện Phú Lương theo ngành.....	51
2.2.3. Một số hình thức tổ chức lãnh thổ nông nghiệp huyện Phú Lương	65
Tiểu kết chương 2	70
Chương 3: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP HUYỆN PHÚ LƯƠNG ĐẾN NĂM 2020, TẦM NHÌN TỚI 2030.....	71
3.1. Các quan điểm, mục tiêu và định hướng phát triển	71
3.1.1. Quan điểm.....	71
3.1.2. Mục tiêu.....	72
3.1.3. Định hướng phát triển nông nghiệp huyện Phú Lương đến năm 2020, tầm nhìn tới 2030	74
3.2. Một số giải pháp chủ yếu nhằm thúc đẩy sự phát triển nông nghiệp huyện Phú Lương.....	80
3.2.1. Xây dựng và hoàn thiện cơ chế thúc đẩy phát triển nông sản huyện Phú Lương trong điều kiện thực tế.....	80
3.2.2. Đào tạo và phát triển nguồn nhân lực, nâng cao chất lượng nguồn lao động ..	81

3.2.3. Phát triển sản xuất gắn với công nghiệp chế biến và mở rộng thị trường tiêu thụ nông sản.....	82
3.2.4. Xây dựng và triển khai các dự án trọng điểm nhằm đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới	82
3.2.5. Thu hút vốn đầu tư và huy động vốn.....	83
3.2.6. Xây dựng CSHT hiện đại và phát triển KHCN, sử dụng hiệu quả tài nguyên và bảo vệ môi trường.....	84
3.2.7. Tăng cường liên kết, hợp tác trong nước và quốc tế trong sản xuất, khai thác và chế biến nông sản.....	85
3.2.8. Giải pháp để hoàn thiện các hình thức tổ chức lãnh thổ nông nghiệp.....	85
Tiểu kết chương 3	86
KẾT LUẬN	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
BĐKH	Biến đổi khí hậu
CCGTSX	Cơ cấu giá trị sản xuất
CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
CSHT	Cơ sở hạ tầng
CSVCKT	Cơ sở vật chất kỹ thuật
ĐDSH	Đa dạng sinh học
ĐKTN, TNTN	Điều kiện tự nhiên, tài nguyên thiên nhiên
ĐTH	Đô thị hóa
EU	Liên minh châu Âu
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
GTSX	Giá trị sản xuất
HTX, HTXNN	Hợp tác xã, hợp tác xã nông nghiệp
KHKT, KHCN	Khoa học kỹ thuật, khoa học công nghệ
KT - XH	Kinh tế - xã hội
NTM	Nông thôn mới
ODA	Hỗ trợ phát triển chính thức
PTBV	Phát triển bền vững
PTNT	Phát triển nông thôn
TCH	Toàn cầu hóa
TCLTNN	Tổ chức lãnh thổ nông nghiệp
TDMNBB	Trung du miền núi Bắc Bộ
TW	Trung ương
UBND	Ủy ban nhân dân
VTĐL	Vị trí địa lý
WB	Ngân hàng thế giới
WTO	Tổ chức thương mại thế giới
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG SỐ LIỆU

Bảng 1.1 Giá trị sản xuất nông - lâm - thủy sản tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2017	31
Bảng 1.2. Quy mô và cơ cấu GTSX nông nghiệp (theo giá thực tế) phân theo ngành tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2017	33
Bảng 2.1. Diện tích, dân số và mật độ dân số huyện Phú Lương năm 2017.....	35
Bảng 2.2. Tình hình sử dụng đất huyện Phú Lương năm 2017.....	37
Bảng 2.3. Quy mô và cơ cấu GTSX nông - lâm - ngư nghiệp của huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017 (giá thực tế)	49
Bảng 2.4. Quy mô và tốc độ tăng trưởng GTSX nông nghiệp huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017	50
Bảng 2.5. GTSX và cơ cấu GTSX nông nghiệp của huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017.....	51
Bảng 2.6. Diện tích, sản lượng lương thực có hạt huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017	53
Bảng 2.7. Diện tích và sản lượng lúa theo vụ của huyện Phú Lương năm 2017 phân theo đơn vị hành chính.....	55
Bảng 2.8. Phát triển cây ngô của huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017	56
Bảng 2.9. Thực trạng trồng cây hàng năm giai đoạn 2010 - 2017	56
Bảng 2.10. Tình hình sản xuất chè giai đoạn 2010 - 2017.....	57
Bảng 2.11. Tình hình phát triển ngành chăn nuôi của huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017.....	60
Bảng 2.12. Dịch vụ nông nghiệp huyện Phú Lương giai đoạn 2010-2017	62
Bảng 2.13. Sản xuất lâm nghiệp huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017.....	63
Bảng 2.14. Sản xuất thủy sản huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017	64
Bảng 3.1. Dự báo tình hình phát triển ngành chăn nuôi của huyện Phú Lương giai đoạn 2017 - 2020	77

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1 Quy mô GDP tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010 - 2017	30
Hình 2.1. Bản đồ hành chính huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	36
Hình 2.2. Quy mô dân số huyện Phú Lương giai đoạn 2010 - 2017	40
Hình 2.3. Bản đồ nguồn lực phát triển nông nghiệp huyện Phú Lương.....	42
Hình 2.4. Cơ cấu GTSX (giá thực tế) phân theo khu vực kinh tế huyện Phú Lương giai đoạn 2010 -2017	48
Hình 2.5. Bản đồ thực trạng phát triển nông nghiệp huyện Phú Lương năm 2017.....	52
Hình 2.6. Diện tích, sản lượng chè giai đoạn 2010 - 2017	58
Hình 2.7. Diện tích, sản lượng nuôi trồng thủy sản giai đoạn 2010 - 2017.....	65